

**СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА
КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Східноєвропейського
університету
імені Рауфа Аблязова
протокол № 1
від «21» травня 2021 р.

І.Б. Чудаєва
2021 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ТУРИЗМ»**

**фахового передвищого рівня освіти
за спеціальністю 242 Туризм
галузі знань 24 Сфера обслуговування
Кваліфікація: фаховий молодший бакалавр з туризму**

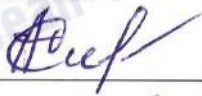
*Діє як тимчасова ОПП до введення в дію
Стандарту фахової передвищої освіти зі
спеціальності 242 Туризм*

Черкаси – 2021 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«Туризм»

ПОГОДЖЕНО

Директор Коледжу економіки і
управління

О. І. Сивак
«21» травня 2021 р.

ПОГОДЖЕНО

Навчально-методичною радою
університету

Протокол № 04-2020/2021

від 09.04.2021 р.

1 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
зі спеціальності 242 «Туризм»
фахової передвищої освіти

1 - Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	ТОВ ПЗВО «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова» Коледж економіки і управління
Ступінь вищої освіти та повна назва кваліфікації мовою оригіналу	Освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр Кваліфікація – фаховий молодший бакалавр з туризму
Офіційна назва освітньої програми	Туризм
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом фахового молодшого бакалавра, одиничний. Обсяг освітньої програми на базі повної загальної середньої освіти становить 150 кредитів ЄКТС, термін навчання – 2 роки і 5 місяців.
Наявність акредитації	ОПП запроваджується вперше.
Цикл/рівень	Початковий рівень (короткий цикл) НРК України – 5 рівень, FQ-EHEA (The framework of qualifications for the European Higher Education Area) – короткий цикл, EQF-LLL (European Qualifications Framework for lifelong learning) – 5 рівень
Передумови	Для здобуття фахової передвищої освіти приймаються: <ul style="list-style-type: none"> - особи, які здобули базову загальну середню освіту – для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра за денною формою здобуття освіти одночасно із виконанням освітньої програми профільної середньої освіти професійного спрямування; - особи, які здобули повну загальну середню освіту (профільну середню освіту, незалежно від здобутого профілю); - особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень кваліфікованого робітника; - особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста; - особи, які здобули будь-який ступінь вищої освіти. Решта вимог визначаються правилами прийому на освітньо-професійну програму молодшого бакалавра.
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	
Інтернет-адреса	suem.edu.ua

постійного розміщення опису освітньої програми	
2 - Мета освітньої програми	
Формування системи професійних знань і практичних навичок, необхідних для здійснення професійної діяльності, спрямованої на забезпечення споживачів туристичним продуктом, їх обслуговування в процесі споживання туристичного продукту	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування» Спеціальність: 242 «Туризм»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма базується на загальновідомих положеннях та результатах сучасних наукових досліджень, має прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері туризму та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни та модулі, включені в програму орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Акцент освітньої програми робиться на здобутті навичок та знань в сфері туризму, що передбачає визначену зайнятість, можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання. Програма дозволяє вивчити специфіку туристичної галузі та здійснення діяльності в напрямі обслуговування туристів.
Особливості програми	Програма націлена на отримання студентами достатнього обсягу знань та практичних навичок, необхідних фахівцям туристичної сфери для вирішення виробничих завдань. Програма розвиває перспективи практичного опанування навичок туристичної діяльності, вказує орієнтири сучасного розвитку сфери обслуговування туристичної галузі.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Молодший бакалавр з туризму підготовлений до роботи згідно ДК 003:2010: 3414 Інструктор оздоровчо-спортивного туризму 3414 Екскурсовод 3414 Фахівець з розвитку сільського туризму 3414 Фахівець з туристичного обслуговування 3414 Організатор туристичної і готельної діяльності 3414 Організатор подорожей (екскурсій) 3414 Фахівець із організації дозвілля 3414 Фахівець із туристичної безпеки 3414 Фахівець із спеціалізованого обслуговування в туризмі 4221 Агент з туризму 5149 Інструктор спортивний з туристичного супроводу (за видами туризму) 5149 Провідник (за видами туризму)

Подальше навчання	Можливість навчання за програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Поєднання лекцій, семінарських, практичних занять, самостійної роботи із розв'язування проблем; виконання курсової роботи, лабораторні роботи, консультації із викладачами, підготовка звітів з практики.
Оцінювання	Екзамени, заліки, поточний контроль (у формах: усній, письмовій, із застосуванням електронних технологій), атестація здобувачів у сфері фахової передвищої освіти, що здійснюється у формі кваліфікаційних іспитів.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати типові, спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі туризму, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватись іноземною мовою.</p> <p>ЗК 5. Здатність до сприйняття культури та звичаїв інших країн і народів, толерантного ставлення до національних, расових, конфесійних відмінностей, здібність до міжкультурних комунікацій у туристичній сфері.</p> <p>ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 7. Здатність працювати з інформацією у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах.</p> <p>ЗК 8. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свободи людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 9. Формування стійкого світогляду, правильного сприймання сучасних проблем розвитку суспільства, людського буття, духовної культури.</p> <p>ЗК 10. Здатність використовувати організаторські навички для планування роботи колективу.</p> <p>ЗК 11. Здійснення безпечної діяльності.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>ФК 1. Здатність професійно оперувати географічною інформацією стосовно визначення ключових характеристик і властивостей туристичних та туристично-рекреаційних ресурсів.</p> <p>ФК 2. Здатність до реалізації туристичного продукту з використанням інформаційних і комунікативних технологій.</p> <p>ФК 3. Здатність до ефективних комунікацій та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ФК 4. Здатність дотримуватися етичних та правових норм, що з</p>

	<p>урахуванням соціальної політики держави регулюють відносини людини з людиною, суспільством, навколишнім середовищем.</p> <p>ФК 5. Здатність аналізувати діяльність туристичної фірми та її структурних підрозділів за певний період, користуючись плановою і звітною документацією, статистичними показниками, стандартними методиками й аналітичним інструментарієм.</p> <p>ФК 6. Здатність визначати роль природних рекреаційних ресурсів у забезпеченні рекреаційних потреб.</p> <p>ФК 7. Здатність визначати територіальну організацію та оцінювати ресурсний потенціал країн, регіонів щодо стану та перспектив розвитку видового (спеціалізованого) туризму.</p> <p>ФК 8. Здатність знаходити та оцінювати нові ринкові можливості створення та пропозиції нових туристичних продуктів.</p> <p>ФК 9. Здатність розрахувати та оцінити витрати з організації діяльності підприємств туристичної галузі .</p> <p>ФК 10. Здатність проводити країнознавчі та краєзнавчі дослідження щодо умов розвитку туризму на визначеній території.</p> <p>ФК 11. Здатність організувати надання додаткових (готельних, ресторанних, транспортних, екскурсійних, анімаційних, рекреаційних) послуг різним категоріям туристів.</p> <p>ФК 12. Здатність до використання комплексу заходів, спрямованих на підвищення якості надання туристичних послуг та поліпшення роботи всіх підприємств сфери туризму.</p> <p>ФК 13. Здатність використовувати економічні методи господарювання в туристичній діяльності.</p> <p>ФК 14. Здатність взаємодіяти з вітчизняними та іноземними партнерами.</p> <p>ФК 15. Здатність до організації принципово нової форми рекреаційної діяльності, орієнтованої на пізнання природи та мінімізацію шкоди довкіллю.</p>
7 - Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання (ПРН):</p>	<p>ПР 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.</p> <p>ПР 02. Уміти ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися</p> <p>ПР 03. Уміти проводити розрахунки з туристами за туристичне обслуговування.</p> <p>ПР 04. Знати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.</p> <p>ПР 05. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.</p> <p>ПР 06. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.</p> <p>ПР 07. Уміти організувати та планувати екскурсійну діяльність.</p> <p>ПР 08. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.</p> <p>ПР 09. Уміти діагностувати стан маркетингового середовища туристичних підприємств та тенденції розвитку туристичного ринку.</p> <p>ПР 10. Уміти забезпечувати якість туристичного обслуговування, контролювати безпеку послуг; перевіряти якість оформлення</p>

	<p>турпаку, бронювання, підтвердження і оформлення послуг.</p> <p>ПР 11. Уміти проводити статистичні дослідження, обчислення узагальнюючих показників, побудову статистичних таблиць, графіків, виявлення закономірностей та тенденцій розвитку досліджуваних явищ.</p> <p>ПР 12. Уміти орієнтуватися в операціях та ситуаціях, що виникають у результаті основних господарських процесів по всіх об'єктах обліку; заповнювати бухгалтерську документацію за об'єктами обліку; використовувати прогресивні форми і методи аудиту; перевіряти вірогідність інформації про результати законності при витраті матеріальних ресурсів і коштів.</p> <p>ПР 13. Уміти визначати туристичну привабливість природних, культурно-історичних ресурсів та оцінювати якісні і кількісні характеристики ресурсів туризму і використовувати її в практичній роботі щодо формування конкурентоспроможного туристичного продукту та підвищення якості туристичного обслуговування споживачів.</p> <p>ПР 14. Уміння визначати канали реалізації турпродукту на основі вивчення можливостей потенційних партнерів та корпоративних клієнтів.</p> <p>ПР 15. Уміти визначати ризики та забезпечувати безпеку туристичних подорожей.</p> <p>ПР 16. Уміти організувати післяпродажне обслуговування клієнтів, визначати критерії якості надання послуг.</p> <p>ПР 17. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.</p> <p>ПР 18. Уміти проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.</p> <p>ПР 19. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.</p> <p>ПР 20. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	

Кадрове забезпечення	Циклова комісія з туризму, яка задіяна до реалізації ОПП з підготовки фахового молодшого бакалавра.
Матеріально-технічне забезпечення	Серед спеціалізованих приміщень можна виділити конференц-зал, електронну бібліотеку, методкабінет, центр дистанційного навчання, комп'ютерні лабораторії з мультимедійним обладнанням, читальний зал, зал періодичних видань, інформаційно-бібліографічний відділ, каталоги, абонемент та фонд абонементу, актовий зал, редакційно-видавничий центр, оснащений сучасною комп'ютерною, копіювальною технікою та поліграфічним обладнанням, тренажерний зал, пункти харчування. Комп'ютеризовані робочі місця надають можливість доступу до інтернету.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>1) застосування інтерактивних технологій навчання, зокрема, мультимедійних, дистанційного навчання, відео конференцій, контролю знань в електронному режимі в Системі дистанційного навчання «Прометей»;</p> <p>2) електронна бібліотека навчально-методичних комплексів дисциплін: електронні конспекти лекцій, презентації курсів, банк</p>

	електронних тестів, методичні вказівки до вивчення дисципліни та інші елементи; 3) використання навчальної, методичної та фахової періодичної літератури на паперових та електронних носіях завдяки фондам наукової бібліотеки; онлайн-бібліотеки навчальних підручників і посібників.
--	---

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонент ОП

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1 Обов'язкові компоненти освітньої програми			
1.1 Цикл загальної підготовки			
ОКЗ 1.1	Основи філософських знань	2	екзамен
ОКЗ 1.2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	заліки/екзамен
ОКЗ 1.3	Правознавство	4	залік
ОКЗ 1.4	Історія України	3	екзамен
ОКЗ 1.5	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОКЗ 1.6	Фізичне виховання	10	
ОКЗ 1.7	Вища математика	5	екзамен
ОКЗ 1.8	Політична економія	4	екзамен
ОКЗ 1.9	Економіка підприємства	2	екзамен
ОКЗ 1.10	Екологія	3	залік
ОКЗ 1.11	Інформатика і комп'ютерна техніка	4	екзамен
ОКЗ 1.12	Безпека життєдіяльності і охорона праці	4	залік
1.2 Цикл професійної підготовки			
ОКП 3.1	Технологія і організація туристичного обслуговування	10	екзамен, курсова робота
ОКП 3.2	Туристичне краєзнавство	5	екзамен
ОКП 3.3	Організація екскурсійного обслуговування	4	екзамен
ОКП 3.4	Географія туризму	7	екзамен, курсова робота
ОКП 3.5	Правове регулювання в туристичній діяльності	4	залік
ОКП 3.6	Організація готельного обслуговування	4	залік
ОКП 3.7	Туристичне країнознавство	4	екзамен

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОКП 3.8	Охорона праці в галузі	2	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		90	
2 Вибіркові компоненти освітньої програми			
2.1 Цикл загальної підготовки			
ВКЗ 2.1	Соціологія	5	залік
ВКЗ 2.2	Культурологія	4	залік
ВКЗ 2.3	Політологія	4	залік
ВКЗ 2.4	Психологія та етика ділових відносин	5	залік
ВКЗ 2.5	Статистика	3	залік
ВКЗ 2.6	Фінанси підприємств	4	залік
2.2. Цикл професійної підготовки			
ВКП 4.1	Організація ресторанного обслуговування	3	залік
ВКП 4.2	Рекреаційна географія	3	залік
ВКП 4.3	Основи міжкультурної комунікації	4	залік
ВКП 4.4	Маркетинг в туризмі	4	залік
ВКП 4.5	Історія туризму	4	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		43	
Практична підготовка			
П1	Навчальна практика	4	захист звіту з практики
П2	Технологічна практика	5	захист звіту з практики
П3	Технологічна практика	5	захист звіту з практики
Атестація			
	Комплексний кваліфікаційний екзамен	3	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		150	

2.2 Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

Структурно-логічна схема освітньої програми підготовки молодших спеціалістів спеціальності 242 – Туризм, галузі знань 24 – Сфера обслуговування, наведена на рис.1., де * позначено вибірккові компоненти.

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми.

Освітня програма підготовки фахівців фахової передвищої освіти галузі знань 24 – Сфера обслуговування, спеціальності 242 – Туризм включає теоретичну та практичну частини. Викладання дисциплін здійснюється в логічній послідовності. Результатом підготовки є комплексний кваліфікаційний екзамен.

Теоретична підготовка охоплює сім семестрів, які включають теоретичну та практичну підготовку, що відображені в структурно-логічній схемі.

Практична частина підготовки здійснюється в п'ятому та шостому семестрах.

Підсумкова атестація здобувачів фахової передвищої освіти за освітньою програмою «Туризм» відбувається в шостому семестрі.

1 курс

Іноземна мова*	Інформатика*	Краєзнавство*
----------------	--------------	---------------

2 курс

Вступ до фаху*	Іноземна мова (за проф.спрям.)	Основи філос.знань	Історія України	Правознавство	Укр.мова (за проф.спрям.)
	Вища математ.	Політ.економія	Інформатика і комп.техніка	Безпека життєдіяльності і охорона праці	
	Культурологія*	Політологія*	Основи міжкультур. комунікації*	Історія туризму*	
Навчальна практика					

3 курс

Іноземна мова (за проф.спрям.)	Статистика*	Екологія	Економіка підприємства	Соціологія*	Психологія та етика ділових відносин*
Рекреаційна географія*	Фінанси підприємств*	Технологія і організація туристичного обслуговування	Туристичне краєзнавство	Курсова робота з "ТіОТО"	Маркетинг в туризмі *

Технологічна практика

4 курс

Організація екскурсійного обслуговування	Географія туризму Курсова робота з «Географії туризму»	Правове регулювання в туристичній діяльності	Організація готельного обслуговування	Туристичне країнознавство	Охорона праці в галузі
			Технологічна практика		

3 ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми здобувачів передвищої освіти атестації фахової освіти		Атестація здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з таких навчальних компонент: Технологія і організація туристичного обслуговування, Географія туризму, Туристичне країнознавство
Вимоги кваліфікаційних іспитів	до	Кваліфікаційний екзамен проводиться у тестовій формі.